

godhwilia j mina lifsdagha oc ey længir. Oc forbiudhir iac allom minom aruom a Guz væghna
 · at hindra thætta klostrens goz ælla thæt iac giuit hafwir for klostreno ælla thæs forman-
 nom j nokkre matto. Til vitnisbyrdh oc stadhfæstlse / bedhis iac minna syskina oc magha
 jncighle for thætta bref først mins kæra brodhors herra Cristmans · Kællars sons · siælarøktare
 25 j Thorshærghe · minna systor Katerina Kællarsdottir, mins maagx Wlfs i ²Kærls høghe-²
 som mina systor æghir, Cristino Kællars dotter, mins magx Værnika / som mina systir dottir
 atte, Cristino Staffans dottor / oc mins sons · herra Peters Swens · sons · medh mins kæra
 husbonda · Jngewaldz Sonasons oc mino eghno · jncighle · Datum Thoshærghe anno Domini
 M^occc^olxxx^o secundo, in Purificatione beate Virginis ·

30 På baksidan: Littera Helmborgis Kællars dottir super iiij attungis terre jn Thordhakælla

H

A B j³

parochia Gislasthanæ

Skærkinda hæradh

35 (halvt kors)

Sigill: nr 1 runt av brunt vax med diameter 2,2 cm, sigillpåse av ofärgat tyg (initialsigill, bokstaven H): +
 S' Helmborg · Kældori; nr 2 runt av brunt vax, diameter 2,8 cm (heraldiskt sigill, två korslagda färlor): + S'
 Ingevaldi : Svnas ∞; nr 3 runt av brunt vax, diameter 2,6 cm, sigillpåse av ofärgat tyg (andligt sigill): S'
 Cristmani [...]; nr 4 runt av brunt vax, diameter 2,4 cm, sigillpåse av ofärgat vax (heraldiskt sigill, se SMV I,
 40 s. 125): + S' Katerine × Kælarsdot[...]; nr 5–6 saknas; nr 7 endast sigillremsa.

Text på sigillremsa: nr 1 Helmborghis Kællarsd[...]; nr 2 Ingevaldi Sonason; nr 3 domini
 Cristmanni; nr 4 Katerine Kællarsdottir; nr 6 domini Petri Swenonis ·

23 stadhfæstlse] stadhfæs tilse utan avstavningstecken vid radskifte. 24 jncighle] De sista två bokstäverna efter
 rättelse. 26 æghir] Första bokstaven efter rättelse.

²⁻² Sannolikt avses *Haraldsbög, försvunnen bebyggelse i Allhelgona socken (OAU). ³ Vadstena klostrets brevsignum, se
 L. Sjödin i MRA 1939, s. 124.

10597

1382 februari 2

Västerås

Sveriges drots Bo Jonsson utfärdar öppet brev om sitt egendomsskifte med skälig man Olof Haraldsson
 och hans hustru Ingegerd Birgersdotter. Utfärdaren överlåter till dem och deras arvingar på evig tid 1 örtugland
 mindre än 10 öresland jord i Säby (Säbyholm i Låssa socken), 1 örtugland mindre än 7 öresland jord i Edeby (i
 Låssa socken), 1 markland jord i Ullevi (i Bro socken), 10 örtugland jord i Spånga (i Bro socken) samt torpen
 Lund och Brunnsvik; vidare 2 markland jord i Ekeby i Låssa socken i Bro hundare samt 4 örtugland jord i
 Jursta i Bro socken i samma hundare; 18 öresland jord i Älunda i Husby-Rekarne socken i Österrekarne samt
 19 öre penningars och 1 örtug penningars avgäld i Hållsta i samma socken och härad. I utbyte överlåter Olof

Haraldsson och hustru Ingegerd Birgersdotter till utfärdaren 3 markland och 2 örtugland jord i Vidby, gården Turingenäs med tillhörande kvarn, torpen Hjälmen, Haga och *Slutatorp, ½ markland jord i Berga, 1 öresland jord i Söderby, 2 örtugland jord i *Åkerby och Ströpsta (allt) i Turinge socken i Öknebo härad; 5 öresland jord i Utterö, 2 öresland jord i Harsta, 1 öresland jord i Långbro och 3 öresland jord i Estlöt (allt) i Tystberga socken i Rönö hundare; ½ öresland jord i Drömsta med tillhörande kvarn i Lästringe socken i samma hundare i Strängnäs biskopsdöme. Utfärdaren avhänder sig och sina arvingar egendomarna i Bro hundare och i Österrekarne med alla tillagor, bland annat kvarnar, skog, utjordar och betesmarker, och överlåter dem till Olof Haraldsson och hans hustru Ingegerd Birgersdotter med arvingar på evig tid och med full dispositionsrätt. Skulle egendomarna helt eller delvis avhändas Olof Haraldsson, hans hustru Ingegerd Birgersdotter eller deras arvingar genom någon dom enligt landslagen, förbinder sig utfärdaren med arvingar att ersätta Olof Haraldsson, hans hustru Ingegerd Birgersdotter eller deras arvingar med likvärdiga egendomar i lika gott läge inom sex veckor, efter utlåtande av två män på deras och deras arvingars vägnar och två män på utfärdarens och dennes arvingars vägnar. Utfärdaren ger härads hövdingen i de härader där egendomarna är belägna fullmakt att ge Olof Haraldsson, hans hustru Ingegerd Birgersdotter och deras arvingar fasta på jorden när de eller deras ombud så önskar. Utfärdaren lovar att hålla alla delar av överenskommelsen.

Utfärdaren ber riddarna Karl Ulfsson av Tofta, Knut Karlsson och Sten Stensson samt väpnarna Finvid Ragvaldsson och Rembolt Petersson att besegla tillsammans med honom.

Orig. på perg. (38,7 x 23,0 cm, uppveck 2,3 cm; 28 rader), Uppsala universitetsbibliotek.
SDHK nr 12102.

Om sigillanterna Karl Ulfsson (Sparre av Tofta), dennes son Knut Karlsson, Sten Stensson (Bielke) och Finvid Ragvaldsson (Peter Finvidssons ätt) se kommentar till DS nr 10637; för Rembolt Petersson (bjälke) se B. Hildebrand i PHT 1934, s. 48 f.

Om orterna se DMS, Uppland 1:7 samt Södermanland 2:2, 2:6 och 2:8.

Brevet har tidigare varit vidfäst fastebrevet 1382 10/11, DS nr 10807.

Alla the mæn som thetta bref hœra ælla se helsar iac Bo Jonsson drozte j Swerike æuerdhelica meth warom Herra. Kennis iac oppinbarlica meth thesso mino nerwaranda opno brefue oc gør allom mannom witerlicit oc konnucht · swa them æpter konno koma som them nw æra mic meth vilia oc berathno modhe / meth skælikom manne Olafue Haralzson oc hans husfru Ingigerdhe Birghersdotter at hafua · giort · iordhaskipte oc gothza · innan thessa mato 5
swa at iac them oc thera arfuom til æuerdhelica ægho oplatit hauer oc opandwardhat thessin min gothz / swasom først j Sæby tyio ørisland iordh · eno ørtughlande minna · j Eethby siw ørisland iordh · eno ørtughland mynna · jtem j Vllawi eet marcland iordh · j Spanga · tyio ørtughland iordh · oc thessin thorpin / Lund / Brunzwiik · jtem j Ekeby tw marcland iordh · 10
innan Latzo sokn j Brohundare · jtem j Iurastom fyra ørtughland iordh innan Bro sokn j samo hundare, jtem j Ælende atertan ørisland iordh · j Husabobyringe sokn / innan Østerreek liggjande / jtem j Holztom nittan øris pæninga · afgield · oc enna ørtugh pæninga · afgield innan samo sokn oc hundare. Fore hwilkin gothz the fornempde Olauer Haralzson / oc husfru Ingigerdh Birghersdotter / mic ater gifuit oc oplatit hafua · innan rætto skipte thesson gothz · swasom først j Wighby thrý markland oc tw ørtughland iordh / oc gardhin Thurunganes / 15
oc en qvern som ther vnder ligger oc thessin thorpin swasom · Hielmæng / Hagha / oc Slwtathorp / jtem j Berghom eet halft markland iordh · jtem j Sudherby eet ørisland iordh · j Thurunge sokn innan Øknabohundare, jtem j Akerby oc Stropaste tw ørtughland iordh · j samo sokn oc hundare, jtem j Wtredho fæm ørisland iordh · j Haralztom tw ørisland iordh · j

3 witerlicit] Slutet av ordet svärläst p.g.a. slitage.

20 Langabro eet ørisland iordh · j Østerløøt thrý ørisland iordh · j Tysteberggha sokn · jnnan Rønøhundare, jtem j Dræmbæste eet half ørisland iordh · j Lestrunge sokn / oc ena qwærn ther vnder ligger / j samo hundare j Strengines biscopsdøme / Hulkin forscrifwin gothz j Brohundare oc Østerrek meth hws iordh / aker oc æng scoghom oc fischewatnom thorpom oc thorpastadhom tomtom oc tomtastadhom qwernom oc qwernastadhom scoxlutom
 25 vmyordhom wtwæghom hiordhgangom¹ oc allom androm tillaghom nær bý oc fierran innan gardha oc vtan nempdo oc onempdo engo vndantakno j wato ælla thorra · som thessom gothzom af alder tillighat hauer oc nw tilhøra kan iac fornempde Bo Jonsson / afhender mic oc minom arfuom oc tileyghnar them oc hemol gør fornempda Olaue Haralzson oc husfru Ingigerdhe Birghersdotter hans husfru oc thera arfuom til æuerdhelica ægho / swa at the
 30 magho then gothzin stýra · radha / vænda oc sælia skipta oc gifua oc allom lundom skipa som them nýttast oc bezt sýnis / ohindrath oc oqwald af mic oc minom arfuom · oc hwariom manne a wara væghna æpter thenna dach vtan alt arght · Hende thet oc swa · at them fornempda Olafue Haralzson husfru Ingigerdhe Birghersdotter / ælla thera arfuom · konde thetta foscrifna gothz afga / alt saman ælla nakat af thý / litit ælla stort mindra ælla meera hwat thet
 35 helzt ware / meth landzlaghom domom ælla ræt hwilkaledhis thet hælzt swa tima konde tha tilbinder iac mic oc mina arfua · them fornempdom Olaue Haralzson husfru Ingigerdhe Birghersdotter hans husfru / oc thera arfuom · swa got gothz som them afginge ther thet them swa læghelica ligger · innan swa godho læghi / j geen gifua innan vj vikur æpter thet at them thet afgangit ware vtan alla gensæghn oc hielparædhe / Oc wil iac oc scal oc lofuar j
 40 thesso brefue them oprætta oc opfylla · allan then scadha · the innan thý taka konno æpter sæghn godhra manna tweggia a thera oc thera · arfua væghna oc tweggia a mina oc minna arfua væghna vidher sannynd vtan alt arght / Oc gifuer iac hærathz høfdinganom fulla macht oc wald meth thesso brefue som ær j hwaria hundare som gothzin j liggia / thessin forscrifvin gothz fornempda Olaf Haralzson hans husfru / husfru Ingigerdhe oc thera arfuom · at fastfara
 45 til æuerdhelica ægho meth fastom oc allom schælom a rættom thinxda[g]h oc thinxstath æpter thy landz lagh tilsighia naar the ælla thera wisso vmbuth ther fast a badhas likerwiis iac sielfuer nerstadder ware / Alla thessa forscriphna articlæ oc hwarn thera særdelis vm sik · lofuar iac fornempde Bo · Ionsson them fornempdom Olafue Haralzson / husfru Ingegerdhe / hans husfru / oc thera arfuom fasta stadhuga oc obrutlica at halda vith sannynd vtan alt arght /
 50 Oc til thessa forscrifna stýkkia meere wisso oc høghre bewaring · hauer iac mit incighle latit koma for thetta bref oc hauer iac bedhit ærlika oc velborna mæn / herra Karl Vlfsson af Thoptom / herra Knwt Karlsson / herra Sten Stensson riddara / Finwith Raghwalzson / oc Rembald Petharsson swena / vm thera incighle her fore meth mino til witnisbyrdh / hulke ouer oc nær waro / oc enkannerlika tilkalladhe tha thetta swa giort oc ændat wardh. Datum

21 Rønøhundare] *Med överflödig krok över den tredje bokstaven.* 27 fornempde] *Sista bokstaven mycket svårläst i veck.* 32 væghna] *vægh na utan avstavningstecken vid radskifte.* 38 læghelica] *læghe lica utan avstavningstecken vid radskifte.* 44 Haralzson] *Härefter överflödigt tecken, möjligen del av föregående eller efterföljande bokstav.* 45 thinxdagh] *Näst sista bokstaven oläslig i veck.* 46 badhas] *Så för väntat bedhis eller liknande.* 51 velborna] *velbor na utan avstavningstecken vid radskifte.* 54 swa] *Sannolikt så, svårläst i veck.*

¹ *D.v.s. 'betesmark', se Söderwall: hiordhmark.*

Arosie anno Domini Millesimo tricentesimo octogesimo secundo, in die Purificacionis Marie virginis gloriose. 55

Sigill: nr 1 endast skåra i uppvecket; nr 2 endast sigillremsa; nr 3 endast skåra i uppvecket; nr 4–6 endast sigillremsor.

Text på sigillremsa 2: domini Karoli Vlfsson; nr 4: herra Sten Stensson; nr 5: Finw[it] Raghwal[z]son; nr 6: [R]embaldi Petharsson. 60

59 herra] *Mycket svårläst p.g.a. slitage.* | Stensson] *Mycket svårläst p.g.a. slitage.* | Finwit Raghwalzson] *Mycket svårläst p.g.a. slitage.* 60 Rembaldi] *Första bokstaven svårläst p.g.a. slitage.*

10598

1382 februari 3

Sorunda kyrka

Sigge Brun säljer och överlåter i öppet brev till biskop Tord (Gunnarsson) i Strängnäs och dennes arvingar 2 örtugland jord i Söderby i Ösmo socken för 16 mark svenska penningar i så gott mynt att 6 mark motsvarar 1 lödig mark i Stockholmsvikt. Utfärdaren erkänner sig ha mottagit köpeskillingen kontant. Sigge Brun avhänder sig och sina arvingar dessa 2 örtugland jord i Söderby med alla tillagor, bland annat fiskevatten, kvarnplatser, utjordar och betesmark, och överlåter äganderätten till biskop Tord med arvingar som evig ägodel, utan hinder eller krav från utfärdaren eller hans arvingar. Han ger härads hövdingen i det härad eller hundare där egendomen är belägen fullmakt att, på samma sätt som om utfärdaren själv vore närvarande, fastfara egendomen och dess avgäld på evig tid till biskop Tord eller hans ombud i enlighet med (lands)lagen. Sigge Brun med arvingar lovar biskop Tord och dennes arvingar att hålla alla delar av överenskommelsen.

Utfärdaren beseglar.

Orig. på perg. (22,5 x 18,0 cm, uppveck 1,6 cm; 24 rader), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 12103.

Regest: RPB nr 1677.

Om Sigge Brun, hans släkttillhörighet och vapenbild se H. Gilllingstam, Ätten Siöblads medeltida släktförbindelser och äldsta historia (1949), s. 17 och 19, och K. Janzon, Vapenlikhetsfällan (2015), s. 50.

Angående Söderby se DMS, Södermanland 2:1, s. 270.

Alla the men thætta breff høra eller sea · helsar jak Sigge Brwn æwerdhelica medb warom Herra. Kennis iac oppinbara medb thesso mino opno brefue / swa fore them æpter kunno koma som them nw æra · at iac medb w[i]lia oc beradhno modhe / hafuer salt oc oplatit werdoghom fadher biscop Thordhe medb Gudz forsyn biscope j Strenginæse oc hans aruom til æwerdhelica ægho / tw ørtoghlandhiordh j Swderby j Øzmo sokn · fore sextan marker swenska pæninga · swa got mynt · at vj marker göra ena lødthugha mark stokholmsca wikt; hwilka sextan marcer · jac kennis mik hafua opburit j redho pæninga / Hwilkin tw ørthoglandiordh j Swderby · medb hws akrom · oc engiom · scoghom oc fiskewatnom · qwernastadhūm tompastadhūm · oc thorpastadhūm vmyordhum fægangom · scoxlutom oc 5

1 jak] *Bokstaven j efter rättelse från i. 3 wilia] wlia ms. 5 æwerdhelica] æwerdhe lica utan avstavingstecken vid radskifte. 9 qwernastadhūm] qwernasta dhum utan avstavingstecken vid radskifte.*